MUZEJSKI RAVNATELJ
LJUBLJANA JUGOSLAVIJ

St. 251 Poštnina poračunjena (C. C. con la posta) V Trstu, v sredo, 2. novembra 1927. - Leto VI. Posamezna številka 30 cent. Letnik LII

EDINOST

List izhaja vsak dan razen ponedeljka. Naročnina: za 1 mesec L 8.—, 3 mesece L 6.50, za pol leta L 38.—, celo leto L 75.—, v inozemstvo mesečno L 6.50. Posamezne številke 30 st. — Oglasnina za 1 mm prostora v širini 1 stolpca (58 mm): za trgovske in obrtne oglase L 1.—, za osmrtnice, zahvalnice, vabila L 1.50, oglase denarnih zavodov L 2.—. Oglasi na prvi strani L 2.—

Uredništvo in upravništvo: Trst (3), ulica S. Francesco d'Assisi 20, Telefon 11-57. Dopisi naj se pošiljajo izključno uredništvu, oglasi, reklamacije in denar pa upravništvu. Rokopisi se ne vračajo. Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. — Last, založba in tisk Tiskarne «Edinosti». Podurednštvo v Gorici: ulica Giosuè Carducci št. 7, I. n. — Telef. st. 327. Glavni in odgovorni urednik: prof. Filip Peric.

Nemške reparacije

Te dni je v mednarodni politiki spet prišlo na površje vprašanje nemških reparacij. Razprave o tem vprašanju imajo že od nekdaj to posebnost, da so zelo zivahne, vršijo se z veliko vnemo in s slabo zatajevano nervoznostjo.

Ali je in bo Nemčija zmožna izpolnjevati obveznosti, katere ji nalaga Dawesov načrt? Ni čudno, če takšno vprašanje, v katerem je izražen dvom, razburja merodajne kroge pa tudi širšo javnost držav-zmagovalk, saj so bili ravno na podlagi nemških plačevanj po Dawesovem načrtu konsolidirani ogromni vojni dolgovi evropskih vojskujočih se držav, in Dawesov načrt je tako postal podlaga, na kateri je zgrajena sedanja gospodarska konsolidacija Evrope in posebno tudi stabilizacija različnih valut. Polom Dawesovega načrta bi moral imeti danes za vso Evropo nedogledne posledice.

Še pred nedavnim se je hitri razvoj nemškega narodnega gospodarstva komentiral nad vse optimistično. Nemčija je pri svoji hitri gospodarski obnovi postavila nov rekord v gospodarski zgodovini narodov.

Par številk nam more pokazati kako velik je obseg te gospodarske obnove. Po končani inflaciji se je nahajalo vse nemško gospodarstvo v pravih razvalinah. Posebno težko se je občutilo pomanjkanje obratnih kapitalov, fenomen, ki se pojavlja vedno v dobi deflacije in tudi pri nas smo ga v zadnjih mesecih občutili. V Nemčiji pa se je dosegel rekord v razveljavljenju marke in uničenju hranilnih kapitalov. Hranilne vloge, ki so znašale pred vojno 19.7 milijard mark, so padle po ustanovitvi nove zlate marke začetkom l. 1924 na 608 milijonov mark. Ta vsota seveda ni mogla kriti niti najnujnejših potreb tako obsežnega gospodarskega obrata, kot je nemški. Bilo je torej neobhodno potrebno, uvoziti iz inozemstva nekaj kapitalov, vsaj za kritje najsilnejše potrebe, ker se primanjkujoči obratni kapital ne bi bil mogel ustvariti v notranjosti dovolj hitro potom štednje. Zadolževanje Nemčije v inozemstvu je bilo tedaj več kot potrebno, bilo je takorekoč življenjsko vprašanje, in ni povzročilo začetkoma tudi nobenih komentarjev v inozemstvu, posebno ker je blagodejno uplivalo na gospodarsko obnovo. Hranilne vloge so se zvišale od 608 milijonov mark l. 1924 na 1.615 milijonov l. 1925, 3096 milijonov l. 1926 in 4000 milijonov junija 1927. Uspeh je viden in silen, vendar zaostajajo sedanje hranilne vloge od 4 milijard še daleč za predvojno višino od 20 milijard mark. Do normalnih razmer je torej še daleč. Brezposelnost je padla od 2 milijonov na par sto tisoč, produkcija se je dvignila na predvojno višino, podjetja delajo z velikimi dobički ter morejo izplačevati lepe dividende, državne finance so deležne ugodne gospodarske konjunkture, ker se državni dohodki stalno višajo, nekateri izdatki, kot podpiranje brezposelnih, se pa nižajo. Posebno optimistično je ocenjevala gospodarski napredek borza, kjer so se kurzi najsolidnejših vrednot popetorili. Par primerov nam pokaže posebno drastično revalutacijo na borzi. Akcije sledečih podjetij so veljale:

	2. I. 1925	1. IV. 1927	26. X. 1927
Deutsche Bank	103.5	192	153
Kemični trust	104¼	325¾	265
Rheinstahl	46	234	175
Siemens	64.5	295	258

Borzna tendenca se je pa v zadnji dobi spremenila, ker se izkazuje za povečani obrat radi dobre konjunkture premalo kapitalov, posebno pa tudi, ker se je prejšnji pretirani optimizem polagoma prelevil v pesimizem.

Tudi ta gospodarska obnova Nemčije ima svojo senčno stran. Zadolževanje v inozemstvu je imelo za posledico povečanje uvoza in takšno poslabšanje zunanje trgovinske bilance, da mora vzbujati resno razmišljanje. Letošnja pasiva zunanje trgovine bo šla v več milijard zlatih mark. Kupna moč nemškega prebivalstva je radi dotoka kapitalov iz inozemstva velika, konsum je narastel, a konsumirajo se izposojeni kapitali, katere bo treba pozneje vračati z obrestmi. Vse gre dobro in tudi obroki Dawesovega načrta se plačujejo točno in se bodo, dokler se bo vršil dotok denarja iz inozemstva. Kaj pa potem, ko usahne ta vir? Kajti jasno je, da bo moralo tudi nemško zadolževanje v inozemstvu enkrat prenehati. Danes se še vedno čuti življenjsko potrebo po dotoku tujih kapitalov in sigurno je, da bi prišlo do težke gospodarske krize, če bi se ta dotok sedaj naenkrat ustavil.

Na Dawesovem načrtu interesirano inozemstvo gleda z nezaupanjem na rastoče zadolževanje Nemčije, ker se mora tako manjšati sposobnost Nemčije pri odplačevanju bodočih visokih reparacijskih obrokov. Mednarodni kontrolor nemških državnih financ, postavljen po Dawesovem načrtu, se je do sedaj omejil le na javno kritiko, zadnje dni mu je pa dal sklep nemške vlade, zvišati državne izdatke med drugim za povišanje uradniških plač, povod za formalni nastop. Izročil je finančnemu ministru noto, v kateri opozarja, da se premalo štedi, kar ni v skladu z gospodarjenjem v smislu Dawesovega načrta. Nemški ponos je občutil to noto kot moralni udarec, nastalo je prerekanje med strankami, na borzah so tečaji padli, v inozemstvu pa se je zopet oživela diskusija, ali bo mogla Nemčija zmagovati visoke Dawesove obroke.

In zanimivo je ugotoviti, da že sedaj mnogi pravijo, da Nemčija ne bo sposobna izpolnjevati svojih reparacijskih obveznosti. Tega mnenja je med drugimi svetovnoznani ekonom Gustav Cassel, ki pravi v «Financial Timesu», da je Dawesov načrt neizvedljiv in prorokuje neizogibnost revizije. Če je mogla Nemčija do sedaj redno odplačevati Dawesove obroke, je bilo to mogoče le, ker so bili obroki razmeroma še nizki in posebno tudi radi tega, ker je nemško narodno gospodarstvo dobilo v inozemstvu denar za reparacije.

Nemčija je do sedaj izplačala po Dawesovem načrtu skoro 4 milijarde mark, izposodila si je pa v inozemstvu še nekaj več. Ko bo prišel dan, ko ne bo mogoče več najemati novih posojil, ker se bodo garancije izčrpale, se bo ta zgradba podrla. In ne bo treba dolgo čakati, da bo vse nemško narodno bogastvo hipotekirano, ako bo zadolževanje šlo naprej v sedanjem tempu. Plačevati milijarde za reparacije in milijarde za obresti posojil pač ne bo zmagala zadolžena Nemčija. In ameriški «Journal of Commerce» prihaja do sklepa, da se bodo v kritičnem momentu, ko se bo izkazala nabava potrebnih inozemskih valut za reparacijske obroke kot nemogoča, postavili vsi inozemski upniki na stran Nemčije. Ker jim bo to veleval njihov interes.

Tako zamotano se torej kaže vprašanje nemških reparacij v sedanji mednarodni diskusiji. Da se pa svet že danes pripravlja na neprijetne posledice, katere bo moralo imeti to vprašanje za bodočnost, je dobro znamenje, ker se bodo morda tako dale eliminirati marsikatere neprijetnosti. Kadar vidimo pred seboj gotovo nevarnost in se pripravljamo, da se srečamo z njo, nas ne bo mogla več tako hudo zadeti, kakor bi nas, če bi nas doletela nepričakovano.

O.

Železniška nesreča na progi Sulmona - Terni

RIM, 1. Sinoči okrog 20. ure se je pripetila nesreča na železniški progi Sulmona-Aquila-Terni. Večerni potniški vlak je ob prihodu na postajo Sella Dicorno deloma skočil s tira. 12 potnikov in dva železniška uslužbenca je bilo lažje ranjenih. Poškodoval se je poleg stroja in prvega voza tudi del proge, ki pa je bila še tekom današnjega dneva popravljena. Medtem se je pričela preiskava, da se ugotovijo vzroki nesreče.

Delegacija iz pokrajine Forlì

pri načelniku vlade

RIM, 1. Davi je sprejel načelnik vlade delegacijo iz pokrajine Forlì, ki so jo tvorili forlijski prefekt, politični tajnik in podtajnik fašistovske zveze. On. Mussolini jim je izrazil svoje zadovoljstvo z manifestacijami, s katerimi je praznovala pokrajina Forlì peto obletnico fašistovskega pohoda na Rim.

Delegacija je poklonila načelniku vlade iztis knjige «Fašistovska dela», katero je izdala forlijska pokrajinska fašistovska zveza, 14 zvezkov s 70.000 podpisi sodeželanov on. Mussolinija in znesek 530.000 lir v obliki liktorskega posojila, ki odgovarja predujmu, katerega je dovolila država za popravila gradu Rocca delle Caminate.

Načelnik vlade je izjavil, da sprejema rade volje obnovljeni grad. Glede obligacij liktorskega posojila pa je odredil, naj se izročijo amortizacijski blagajni v svrho znižanja državnega dolga.

Mussolinijeva pohvala povodom proslave obletnice pohoda na Rim

RIM, 1. Tiskovni urad fašistovske stranke sporoča: «Glavni tajnik fašistovske stranke tolmači vsem fašistovskim pokrajinskim tajnikom in vsem organizacijam pohvalo načelnika vlade za velike manifestacije moči, vere in discipline, katere so pokazale organizacije fašistovske stranke.

Ena sama je zapoved za bodočnost: Tiho delati in graditi, da bomo pripravljeni za vsako bitko in vredni vsake zmage.»

Poslednje priprave

za poroko vojvode delle Puglie s francosko princezinjo Ano

NEAPELJ, 1. Včeraj zvečer je prispela semkaj hči belgijskega kralja princezinja Marija, ki bo prisostvovala poroki vojvode delle Puglie s francosko princezinjo Ano. Tekom včerajšnjega popoldne je imel predsednik senata Tittoni, ki bo poročni notar, razgovor z vojvodinjo d'Aosta o formalnostih civilne poroke. Določeno je bilo, da bosta priči neveste španski in belgijski kralj. Poslednjega bo zastopal njegov pooblaščenec. Ženinovi priči pa bosta prestolonaslednik Humbert in guverner Tripolitanije general De Bono. Po vsem mestu in posebno še v kraljevski palači in baziliki svetega Frančiška se vršijo za poroko velike priprave.

Drevoredi in gozdni nasadi

na zapuščenih občinskih zemljiščih

RIM, 1. Kongres za nasajevanje gozdov, ki se je vršil meseca junija v Palermu, je obrnil pažnjo vlade in javnega mnenja na to važno vprašanje.

Načelnik vlade je odredil za enkrat prefektom, naj poskrbijo za nasade dreves vzdolž pokrajinskih in občinskih cest. Pokrajinske uprave in občinski načelniki naj proučijo in izdelajo v to svrho načrte za postopno nasajevanje ter naj se v slučaju potrebe obrnejo na gozdne uprave za nabavo dreves. Če obstojajo v vaseh in njihovih okolicah zapuščena občinska zemljišča, naj jih dajo občinske uprave posaditi z drevjem, tako da bodo koristila zdravstvu in da bodo estetična.

Blagoslovitev groba neznanega vojaka

RIM, 1. Kakor vsako leto, so se podali tudi danes ob 16. uri duhovniki župnije sv. Marka v procesiji na grob neznanega vojaka, kjer se je vršila svečana blagoslovitev. Procesijo so spremljali orožniki v veliki uniformi, skavti ter množica ljudi.

Ob zvonenju zvonov bližnje cerkve je župnik blagoslovil grob neznanega vojaka.

Prekoatlantski poleti

RIM, 1. Razni listi prinašajo poročila o pripravljanju prekoatlantskih poletov, ki jih bodo izvršili z italijanskimi letali italijanski letalci na progi New York-Rim. Ministrstvo za aeronautiko izjavlja, da nima s podobnimi iniciativami ničesar skupnega.

Italija in tangersko vprašanje

Izjave senatorja Tittonija

RIM, 1. Agencija «Stefani» objavlja daljšo izjavo predsednika senata Tittonija, ki dokazuje, da ima Italija pravico do besede pri upravi Tangerja in da se Francozi neupravičeno sklicujejo na dogovore iz leta 1912. in 1916., ko odrekajo Italiji to njeno pravico. Senator Tittoni je bil svoj čas italijanski poslanik v Parizu in je skupno s francoskim zunanjim ministrom Briandom 9. marca 1916. leta podpisal francosko-italijanski dogovor glede Maroka in Libije.

RIM, 1. Agencija «Radio Nazionale» pravi, da obisk italijanskih vojnih ladij v Tangerju ne predstavlja nikakega ogrožanja miru. Italijanska zastava v Maroku pomeni le, da bo Italija varovala svoje pravice do ureditve Maroka in da ne bo dopustila nobenih pogajanj, ne da bi tudi ona pri njih soodločevala.

Francosko stališče, da se Italija ne sme vmešavati v to zadevo, je ostalo še vedno isto. Italija bi se naj bila obvezala, da se ne bo zanimala za Maroko.

Rojstvo drugega sina princezinje Mafalda Hessen-Savoia

RIM, 31. Agencija «Stefani» poroča, da je rodila princezinja Mafalda Hessen-Savoia v Rimu drugega otroka moškega spola. Njen prvi sin se je rodil 6. avgusta 1926.

Danes ob 13.30 se je podal rimski guverner knez Potenziani v vilo Savoia ter v imenu mesta čestital očetu princu Hessenskemu k veselemu dogodku. Princ se mu je za častitke iskreno zahvalil.

Koncentracija letal v Milanu

RIM, 1. Dne 6. novembra bo izvedena, kakor poroča agencija «Roma», v Milanu in njegovi okolici velika koncentracija letal. Prvi in glavni namen te koncentracije bo letalska vojna vaja za izpopolnitev izurjenosti osobja in praktično rešitev problema nove vojne taktike. V podrejeni vrsti bo posvečena koncentracija letal tudi obletnici zmage: Vršila se bo letalska parada in pa zračna propagandna manifestacija.

Krčenje denarnega obtoka

RIM, 1. Agencija «Volta» dokazuje v eni izmed svojih informacij na podlagi številk, da se je od govora načelnika vlade v Pesaru, to je od 31. julija 1926. do 30. septembra 1927., znatno izboljšalo stanje denarnega obtoka.

Celotni denarni obtok, ki je znašal dne 31. julija 1926. leta 20 milijard 427 milijonov, je znašal dne 30. septembra 1927. leta 19 milijard 706 milijonov lir. Potemtakem se je denarni obtok v dobi 14 mesecev znižal za 1 milijardo 381 milijonov lir.

Primerjanje rojstev

RIM, 1. Agencija «Roma» primerja statistične podatke rojstev v prvih osmih mesecih tega leta s statističnimi podatki iz istih dob l. 1924. in 1925. ter prihaja do zaključka, da kažejo števila rojstev v poslednjih letih konstantno tendenco padanja. Tudi prebitek števila rojstev nad številom smrtnih slučajev kaže enako tendenco. Ker je bilo število porok letos večje nego v poslednjih letih, si obeta agencija za prihodnja leta spet naraščanje števila rojstev.

Avtomobilska nesreča pri Potenzi. 4 osebe ubite, več ranjenih.

POTENZA, 31. Včeraj zjutraj se je tovorni avtomobil, na katerem se je peljalo več fašistov iz Corleto Perticara, ki so bili namenjeni na zborovanje v Potenzo, prevrnil med vožnjo v bližini kraja Poggio Cavallo čez cestno škarpo v globok jarek ter se razbil. Pri tem so se štiri osebe ubile, več pa jih je bilo ranjenih.

Proces proti Pangalosu se bo pričel tekom dveh mesecev

ATENE, 31. Posebna parlamentarna komisija, ki se je že večkrat sestala, je odobrila poročilo svojega poročevalca, glasom katerega se bo vršil proces proti Pangalosu in njegovim pristašem tekom dveh mesecev Zagovarjati se bodo morali radi kršitve ustave.

Nova razorožitvena konferenca

in Rusija

ŽENEVA, 1. Ruski komisar za zunanje zadeve Čičerin je poslal glavnemu tajniku Družbe narodov brzojavko z naznanilom, da je njegova vlada pripravljena sodelovati pri pripravah za razorožitveno konferenco, ki se bo pričela 30. novembra tega leta v Ženevi.

PARIZ, 1. V Parizu je vzbudila vest, da se bo udeležila predstoječe razorožitvene konference tudi Rusija, precejšnje zadovoljstvo in polagajo na to veliko važnost. Tudi tozadevne vesti iz Londona so zelo optimistične. Tako zelo velikih nad na to razorožitveno konferenco, kot v Londonu, v Parizu sicer ne gojijo, vendar pa rade volje ugotavljajo, da se bo letos po vojni prvič zgodilo, da se bodo te konference udeležila zastopništva vseh evropskih držav.

Niso še znani smotri, ki jih zasleduje Rusija s tem, da je napovedala svojo udeležbo pri decembrski razorožitveni konferenci. Nekateri se celo bojijo, da bo ruska udeležba pri tej konferenci izključno le propagandnega značaja, kot bi naj bila o priliki gospodarske konference, ki se je spomladi vršila istotako v Ženevi.

Smrtna kazen v Rusiji

se odpravi?

MOSKVA, 1. Osrednji izvrševalni odbor je izdal odredbe glede odprave smrtne kazni. Sklenil je spremeniti tozadevna določila kazenskega zakonika na način, da bo zamenjala smrtno kazen dosmrtna ječa.

Jesensko zasedanje

francoske poslanske zbornice

PARIZ, 1. Jesensko zasedanje francoske poslanske zbornice se bo pričelo dne 3. novembra. Predvsem bo to zasedanje posvečeno državnemu proračunu za leto 1928. Gotovo pa je, da se bo poslanska zbornica bavila tudi z drugimi važnimi političnimi vprašanji, glede katerih bodo poslanci posamez. strank stavili interpelacije. Razpravljali bodo o odpoklicu sovjetskega poslanika Rakovskega in diplomatičnih odnošajih med Francijo in Rusijo. Poslanci socialistične stranke nameravajo predlagati v posebni interpelaciji, naj se odpravi francosko poslaništvo pri Vatikanu.

Ustanovitev grške emisijske in poljedelske banke

ATENE, 31. V skladu z zaključki konference, ki so jo imeli grški ministri poljedelstva, financ in narodnega gospodarstva, je bil podpisan predhodni dogovor za ustanovitev emisijske banke. Istočasno so ministri podpisali neki drugi dogovor, po katerem poljedelska banka, ki bo v kratkem ustanovljena, ne bo imela ničesar skupnega z emisijsko banko.

Včeraj je parlamentarna komisija odobrila ženevski dogovor o ustanovitvi emisijske banke. Poslanci ljudske stranke so po zelo živahni debati demonstrativno zapustili zbornico.

Minister Marković za znižanje plač jugoslovenskih poslancev

BEOGRAD, 31. Jugoslovenski minister dr. Bogdan Marković je poslal ministrskemu predsedniku Vukićeviću pismo, v katerem predlaga, naj se dnevnice narodnih poslancev znižajo od 300 na 200 dinarjev in naj se ukinejo vse posebne doklade članov posameznih odborov narodne skupščine. Na ta način bi se prihranilo v državnem proračunu 13 milijonov dinarjev.

Smrt nemškega princa

GRÜNBERG (Šlezija), 1. Princ Jurij von Schöneich, pastorek princezinje Hermine, sedanje žene bivšega nemškega cesarja Viljema, se je smrtno ponesrečil spričo avtomobilske nezgode, ki se je pripetila v bližini Grünberga.

Letalska nesreča

BERLIN, 1. Pilot Plauth, uslužben pri tvrdki «Junker» in kot letalec zelo cenjen, je vsled padca aeroplana izgubil življenje. Padel je tekom vežbe nad letališčem v Dessau-u z višine 1000 metrov.

Konferenca za transitni promet v Opatiji

BUDIMPEŠTA, 31. Madžarska vlada je sprejela vabilo italijanske konference k udeležbi pri mednarodni konferenci za revizijo carinskih manipulacij pri transitnem prometu na železniški progi Donava-Sava-Jadran. Konferenca se bo pričela 14. novembra in se je bodo udeležile delegacije Italije, Jugoslavije, Madžarske, Avstrije in Čehoslovaške.

Politične beležke

Konference za mednarodno sovjetsko propagando v Rusiji

Ob priliki proslave desetletnice komunistične revolucije se bodo vršile v Moskvi razne konference, katerim bodo prisostvovale delavske delegacije iz vsega sveta. Po poročilih ruskih listov, bodo dospele v Moskvo sledeče deputacije: ameriška (50 oseb), angleška (60 oseb), belgijska (30 oseb), nemška (60 oseb), finska (20 oseb), švicarska (20 oseb), čehoslovaška (50 oseb), irska (10 oseb), švedska (15 oseb), avstrijska (12 oseb). Razen tega bodo dospele delegacije iz Argentinije, Brazilije in raznih drugih delov sveta. Ruski komunistični vodilni činitelji so sklenili, da izkoristijo bivanje teh delavskih delegacij v Moskvi za velikopotezno organizacijo mednarodne propagande v prid sovjetski Rusiji. V ta namen se bo vršila v Moskvi posebna konferenca, takozvana «konferenca tovarišev sovjetske Rusije». Na konferenci se bo pred vsem pretresalo vprašanje vojne nevarnosti, ki po mnenju komunističnih voditeljev preti sovjetski Rusiji, ter vprašanje zaščite prve delavsko-kmečke republike na svetu. Dalje se bo razpravljalo o referatu glede uvajanja socializma v Zvezo sovjetskih republik ter o raznih drugih vprašanjih, ki se tičejo političnega življenja v Rusiji.

«Krasnaja Gazeta» toži, da je organizacija konference «tovarišev sovjetske Rusije» zelo težavna radi neugodnega položaja, v katerem se nahajajo komunisti v mnogih državah; v nekaterih nimajo niti svojih stanovskih udruženj. Tako je na pr. poziv, ki so ga odposlali iz Moskve portugalskim stanovskim zvezam, bil zavrnjen s pripombo pošte «naslovljenec neznan».

Spored slavnosti, katerim bodo prisostvovali člani inozemskih delavskih delegacij povodom proslave desetletnice revolucije, je že pripravljen. Med drugim si bodo delegati tudi ogledali obratovanje v raznih tovarnah in industrijskih podjetjih v raznih večjih krajih Rusije. Osrednji odbor komunistične stranke in vseruska stanovska zveza sta razposlala te dni v vsa industrijska središča Rusije posebne okrožnice, v katerih pozivata delavce, naj sprejmejo inozemske delegate z največjo prijaznostjo, da bodo le-ti zamogli odnesti iz Rusije kar najboljše utise.

Drobne vesti

Pametna odredba

Ogrski minister za narodno zdravje, Vas, je predložil zakonski načrt o prepovedi izdajanja alkoholnih pijač mladoletnim pod osemnajstim letom in obiska javnih lokalov. Poslanska zbornica je ta načrt v toliko izpremenila, da je določila starostno mejo od osemnajstih na eden in dvajset let. Po tej novi postavi bodo torej smeli mladi ljudje, stari manj ko eden in dvajset let, le v spremstvu odraslih v javne prostore (gostilne, kavarne), alkoholnih pijač pa ne dobe.

Kemal paša naslikan

Kemal paša, sedanji predsednik turške republike in njen zaslužni organizator in reformator, je naročil pri nemškem slikarju Kaempfu svojo sliko. S tem je prekoračil prvič turški politik predpise korana, ki prepoveduje vernikom vsako slikanje.

Latinica mesto arabske pisave

Na kongresu kemalistične stranke v Angori, glavnem mestu sedanje Turčije, je izjavil Izmed paša, da se bavi turška vlada z vprašanjem nadomestitve arabske pisave z latinico.

DNEVNE VESTI

Vseh vernih duš dan

Danes je vseh vernih duš dan. Dan, posvečen spominu onih, ki so dobojevali boj z življenjem in snivajo sedaj svoj večni sen v hladni zemlji.

Vseh vernih duš dan. Kdo nima svojcev, ki so pred njim odšli v večnost, da bi se danes ne spomnil nanje? Ljudje romajo na grobove svojih dragih, da se pogovorijo z njimi v zbrani molitvi, nosijo jim cvetja, znak ljubavi, znak prijateljstva, ki jih je družilo v življenju.

A mnogo je takih, ki jim ni dano, da bi poromali na grobove svojcev, razun z mislijo. Daleč so grobovi njihovih očetov in bratov, v nepoznanih zemljah, koder so divjale vojne vihre, leže poslednji zemeljski ostanki sinov, ženinov in mož...

Vseh vernih duš dan je dan žalovanja. Niso veseli spomini, ki nam jih obuja. O smrti tulijo grobovi:

«Znabiti, da kdor zdaj vesel pre-
[peva,
V mrtvaškem prti nam pred kon-
[cem dneva
Molče trombetal bo: Memento mo-
[ri!»

Vseh vernih duš dan pa je tudi dan razmišljanja, dan vzpodbude in svarila: o življenju govore grobovi. Z zgledom nam govore, katerega so nam dali oni, ki sedaj počivajo pod zemljo: vztrajaj, kakor smo vztrajali mi, naj te viharji življenja ne strejo in po postavah živi, božjih in človeških, zakaj:

«Naj misli, kdor slepoto ljubi
[sveta,
in od veselja do veselja leta,
da smrtna žetva vsak dan bolj
[dozori.»

POKRAJINSKA PRIZIVNA KOMISIJA ZA NEPOSREDNE DAVKE

Prefekt comm. Fornaciari je s posebnim ukrepom imenoval novo prizivno komisijo za neposredne davke v tržaški pokrajini.

Komisija je tako-le sestavljena: dr. Hektor Zonconato, predsednik; Marij Malabotich, podpredsednik; comm. K. Mrach, cav. A. Valentino, cav. E. de Bernardinis, člani; inž. A. Ziffer, odv. S. Dompieri, dr. H. Tiriolo, rag. D. Zaffiropulo, namestniki. Komisija je imenovana za štiri leta.

Nalezljive bolezni v našem mestu

V tednu od 22. 10. do 29. 10. 1927 so bili v našem mestu sledeči slučaji nalezljivih bolezni: davica 8, škrlatica 4, legarjeva mrzlica 5, paratifus 2. Umrli sta dve osebi, in sicer na davici in paratifusu.

TRŽAŠKI BLAGOVNI TRG.

Ob koncu oktobra 1927.

Tržaški blagovni trg stopa v november s kolikortoliko dobro bilanco čez oktober, ki v vsem prekaša lansko. Oktober je bil mesec krompirja, ki je v tej dobi daleč prekosil vse druge tržne pridelke, bodisi v količini, bodisi v zanimanju, ki ga je vzbujal med prodajalci in direktnimi konsumenti. Morda je bilo zelje nekaj na boljšem kar se tiče količine, ni pa imelo radi svoje raznovrstnosti tako enotnega in organiziranega trga, kakor krompir. Tudi se je trg z zeljem izobličil šele v drugi polovici oktobra.

Sadni trg je tekom oktobra sistematično pešal, čemur se ni čuditi, kajti sadje — razen kostanja in par vrst jabolk in hrušk — prehaja polagoma med špecijalitete. Zato rastejo sicer nekoliko kupi prizmatičnih zabojčkov, veliko bolj pa se krči število vreč, jerbasov, brent in drugih posod, značilnih za trgovino s sadjem.

Tržne cene so v oktobru utrpele le male spremembe. To bi pomenjalo nekako stabilizacijo tržaškega trga, ali pa pomanjkanje resnične in vplivne konkurence.

Trg je zaključil mesec oktober z naslednjimi cenami:

Zelenjava: rdeča pesa za kuho 100—120; navadna pesa 50—120; kislo zelje 130—150; navadno zelje 50—60; cvetno zelje 150—180; cvetno zelje 300 lir za sto glav; vrzote 70—100; čebula 70—80; fižol v stročju za luščenje lisast in svetlo-rumen 200—220; fižol v stročju 150—230; janež 50—160; ločika 80—240; malancane 70—100; krompir 55—70; paradižnik 40—130; radič 60—360; radičeve sadike 160—170; sladka repa 50—80; šelen 100—160; špinača 60—180; valerijana 150; buče za kuho 180—240.

Sadje: pomaranče 70 lir za zaboj; pomaranče 150 lir za stot; kostanj 70—160; suhe fige 240—250; kaki 150—160; limone 25—35 lir za zaboj; melagrane 70; jabolka 60—360; hruške 100—280; grozdje 100—520.

Cene brutto per netto. Na drobno so cene za 20% višje.

Razpuščena knjižnica.

Z ukrepom tržaškega prefekta je bila v nedeljo, 30. oktobra, razpuščena «Ljudska knjižnica» na Proseku. V utemeljitev ukrepa je rečeno, da delovanje knjižnice ni bilo v skladu z nacionalnim redom.

POPRAVEK.

Iz kritike «France Bevk, Znamenja na nebu», objavljene v včerajšnji številki «Edinosti», si je tiskarski škrat privoščil dve vrsti, jih pogoltnil in vzel tako drugemu stavku na 4. strani pravi zmisel. Čitatelji naj blagovolijo popraviti tako-le: Prvo je vidno, ker je to napisal ob začetku knjige, da uglasi našo dušo, da bo zvenela, kakor zveni duša omenjene knjige.

Iz tržaškega življenja

V. morje je padel.

Ko je 34-letni premogar Marijan Tech, predpreteklo noč okoli 1. ure zapustil gostilno, kjer je prebil večer v veseli družbi, se je spomnil, da nima prenočišča. Začel je razmišljati, kje bi prenočil, ko je idoč mimo kanala uzrl veliko tovorno barko. Za silo bi lahko tudi tam prenočil, je menil mož sam pri sebi in ne da bi dalje pomišljal, je skušal skočiti na barko, ki je bila nekoliko oddaljena od brega. Toda ker ga je imel precej pod kapo in ni več dobro obvladal svojih nog, je mož skočil tako nerodno, da je štrbunknil v vodo. Ker ga je obleka zelo ovirala pri plavanju, mu je slaba predla; začel se je že potapljati, ko je 59-letni urar Ignacij Miatton, ki je tedaj šel tam mimo, začul njegove klice na pomoč. Miatton je naglo skočil v bližnji čoln, približal z njim potapljajočemu ter ga potegnil iz vode. Nato je spremil Techa na bližnjo kvesturo, odkoder je bila telefoničnim potom obveščena o dogodku rešilna postaja. Kmalu potem je prihitel zdravnik, ki je dal prepeljati Techa v mestno bolnišnico, kjer so ga pridržali v svrho opazovanja.

Nezgoda pri delu

Z avtomobilom rešilne postaje je bil včeraj popoldne prepeljan mestno bolnišnico 25-letni tesar Ivan Moscolin, stanujoč v ulici Tranner št. 5; imel je hudo poškodbo na levi nogi in najbrž mu je bila poškodovana tudi kost. — Mladenič je pri delu na parniku «Maria», zasidranem v prosti luki V. E. III., padel z višine več metrov v podpalubje ter se pri tem poškodoval na navedeni način. — Ozdravil bo v 2-3 tednih.

Slabo končana igra

Pri igri s svojimi sovrstniki je 16- letni dijak Florian Tranquillini, stanujoč v ulici Sara Davis št. 41, včeraj popoldne padel v ulici Moreri v globok jarek ter se pri tem hudo pobil po glavi; tudi možgane si je pretresel. Nesrečni dijak je dobil prvo pomoč od zdravnika rešilne postaje, ki so ga telefonično poklicali na lice mesta, nato je bil prepeljan v mestno bolnišnico. Zdraviti se bo moral približno 14 dni.

Vesti z Goriškega

Goriške mestne vesti

Izpiti davčnih izterjevalcev.

Dne 16. decembra ob 9. uri dopoldne se bodo vršili na Tribunalu, v prostorih porotnega oddelka, izpiti za davčne izterjevalce (ufficiale esattoriale). Vsi kandidati morajo do 15. novembra vložiti tozadevne prošnje z vsemi predpisanimi dokumenti ter veljavno kolekovane na državno pravdništvo (Procura del Re) goriškega sodišča.

Večerna trgovska izpopolnilna šola.

Dne 7. novembra t. l. ob 18.30 zvečer se začne pouk na večerni trgovski izpopolnilni šoli v prostorih Kr. trgovske šole za trgovske vajence.

Zopet so enemu na sledu

Nešteto naših ljudi je že nasedlo različnim goljufom, ki so, obljubljajoč jim to in ono, izvlekli iz njih denar. Pred kratkim je pričela kvestura zasledovati enega izmed takih, ki je goljufal na ta način, da je ljudem obljubljal, da jim preskrbi potne liste in podobne dokumente za v inozemstvo. Na ta način je Franc Toroš, ki je iz Kanala doma, ogoljufal 5 kmetov iz Brd. Pobral je od njih okrog 10.000 denarja ter jim obljubil, da bodo že meseca marca tekočega leta lahko odpotovali. Toda potekel je marec, pretekel je julij in pretekel je oktober, o potovanju pa in tudi o prijaznem posredovalcu emigrantov Francu Torošu ni duha ne sluha. In tako se je neki R. Makuc iz Cerovega v Brdih skorajžil in ga šel naznanit na tržaško kvesturo, ker je Toroš zadnje čase stalno prebival v Trstu. Seveda ga niso še dobili, toda iščejo ga.

Zaprli so ptiška

Orožniki so zaprli 23-letnega nepoboljšljivega tatu Antona Martiga, ki je že presedel večjo kazen v vojaških jetnišnicah v Pizzighettonu v bližini Milana. Komaj se je vrnil iz vojaških zaporov, je že zopet pričel s svojim «meštirjem» ter pokradel 275 lir nekemu A. Morgantu, 200 L nekemu Amedeju Joniju, 220 lir pa neki Ireni Ceghelin.

Dar Zelenemu križu.

Inž. Artur Glessig, katerega hčerka Marija se je, kot je znano našim prijateljem, tako usodno ponesrečila s samokresom, je poslal Zelenemu križu L 300 s sledečimi besedami: «Za počastitev spomina umrle in objokovane Marije darujem Zelenemu križu L 300.»

Konj mu je stopil na nogo.

Ko je neki Eugen Romanuti, 43 let star, stanujoč v Gorici v ulici Seminario št. 3, vozil s konji na svetogorski postaji apno, mu je po naključju stopil konj, ki je bil v voz vprežen, na levo nogo ter mu jo prav pošteno zmečkal. Prišel je zeleni križ, ki ga je brž prepeljal v goriško bolnico.

Iz tržaške pokrajine

SEŽANA.

V mesecu oktobru t. l. je bilo na trgu 1815 glav živine in sicer; 695 krav in volov, 171 telet, 233 konj in 716 prašičkov. Živina pregledana od živinozdravnika g. Dr. Fabbrovicha, je bila vsa zdrava.

Cene goveji živini, žive teže: I. vrste od 250—280 stot, II. vrste od 200—240 lri stot. — Teleta, mrtve teže, od 450—500 lir stot.— Prašički, 5—10 tedenski, od lir 80—150 glava.

Kupčija v obče dobra. Letni sejm sv. Justa se vrši 3. novembra. Ta dan je na sporedu tudi tombola. Navadni mesečni sejmi se vrše 12. in 22. dan vsakega meseca. Ako padejo ti dnevi na nedeljo ali praznik, se vrše sejmi — naslednjega dne.

Reška pokrajina

TRNOVO

(Ameriško pismo.)

Vredno je priobčiti, kar piše izseljenec iz ene tukajšnjih vasi, ki se je pred par leti izselil v Sev. Ameriko: «Kot vidim iz Tvojega pisma, — piše bratu — so se razmere zelo spremenile, odkar sem šel od tam. Veliko so temu krive splošne razmere, a nič manj tudi ljudje sami, ker kot sam pripoznaš, se pol dela napravi, ki je nekoristno ali celo škodljivo, dočim bi se ta čas lahko porabil za delo, ki bi vsaj malo prinašalo. Na drugi strani, koliko časa se potrati z brezdeljem. Ob nedeljah, ko je čas, da bi ljudje malo razmišljali o svojem gospodarstvu, da bi poslušali in se posvetovali kako uspešneje gospodariti, se zbirajo v gostilnah, kjer tratijo denar, čas in zdravje. Če bi ljudje tukaj tako delali, bi tudi tukaj ne mogli pričakovati boljšega. Saj itak jih tudi tu mnogo strada. Naši gospodarji (tvoričarji) so drugačnega mnenja, o čemer bi Ti lahko pisal dolgo, dolgo, predno bi Ti vse razložil. Seveda tam do tega ne morete. Vendar pa s takim sistemom kot je tukaj, bi izboljšali stanje za sto odstotkov, ker gospodarstvo je v splošnem bolj dobičkanosno kot težko in naporno delo. Kaj pomaga, če dela in je priden, če delo ni premišljeno. Delati z manjšim naporom in z večjim uspehom, to je tudi tam nujno potrebno.

Kot sem že omenil, če bi ljudje dve uri na teden porabili, da slišijo kakega strokovnjaka o poljedelstvu in živinoreji, bi bilo kmalu bolje. Tudi bi lahko vsaka občina imela lastno zalogo živil, mlekarno, parno žago ali mline, tako da bi ljudje lahko kupovali žito kar na debelo in bi ljudje imeli delo in bi kupovali bolj po ceni.

Kakšna nemarnost je puščati travo v gorah in po gmajnah gniti,ko bi se lahko iz nje dobilo mleko, maslo, sir, meso in volno za domačo rabo. Seveda je lažje iti v trgovino kupit — če je s čim.

Kar se tukajšnjega življenja tiče, se da živeti še precej dobro, če je človek v stalnem delu ali teh je malo. Posebno so reveži navadni delavci, ker njih delo je v splošnem bolj naporno in plača nižja. O svojem zaslužku Ti najbolje pojasnim, če Ti povem, da zaslužim za 10—11 štruc kruha na uro. Tako veš, kako bi bilo zame tukaj, če bi vedno delal.»

Tako piše preprost ključavničar, še mlad fant. Marsikaj dobrega je v teh besedah in vidi se, kako dobro opazuje razmere.

RAZNE ZANIMIVOSTI

Dobra prijatelja

V zimski tečaj na pennsylvanskem vseučilišču sta se vpisala te dneve dva dijaka in sicer Charles Stern, ki je 1.25 m visok in Fred Stiner, ki meri nad dva metra. Oba imata po osemnajst let. Da se razlika v njuni velični še bolj poudarja, hodita po ulicah skupno. Doslej sta prišla že v vse amerikanske liste.

Pokopan — oživel

Gospa Brown v New Yorku je pokopala svojega očeta. Začudila se je, ko priteče črez nekaj dni k njej njen sin ter ji pove, da je srečal starega očeta na ulici. Mati ni hotela verjeti; šele ko ji je sin izjavil, da je s starim očetom govoril, da sta se domenila, da se bosta vsak teden ob določeni uri in na določenem mestu čakala in da mu je stari oče celo dal novec, je verjela. Ko se je približal dogovorjeni čas, je šla mati s svojim sinom na domenjeno mesto in res, kmalu se prikaže izza vogla njen pokopani oče zdrav in kar je najbolj važno živ. Kako se je bilo to zgodilo? Oče in hči sta se bila nekaj sprla. Oče je zapustil jezno hišo in izjavil, da se ne vrne več. Nato se je zgodila v neki sosednji newyorški ulici nesreča, avtomobil je povozil starega moža, ki je ležal nato štiri dni brez zavesti v bolnišnici. Ko je Brown zvedela o tem, je hitela v bolnico in spoznala v umirajočem pohabljencu svojega očeta, ki pa ni bil njen oče. Tako je Brown pokopala tujega moža kot svojega očeta, zato se je pa njen oče pokazal vnuku, ker ni hotel popolnoma prelomiti z domom.

Izbral si je drug poklic

V Čepotovki na Ruskem so nameravali sezidati trinadstropno hišo. Ker je bilo določeno, da bo novo poslopje v okras občine, se je naprosil vešč in izkušen arhitekt, naj skrbi zato, da bo res vzrastla krasna stavba. Hiša se je bližala že dograditvi, ko so prišli na to, da nekaj pri gradbi ne more biti v redu. Kdor je hotel iz drugega nadstropja v tretje, je imel premnogo težav. Pozabile so se namreč stopnice iz drugega nadstropja v tretje. Zbrala se je takoj posebna komisija skupaj, da preišče to zadevo. Ugotovila je, da res manjkajo stopnice. Pozval se je arhitekt pred komisijo, da se zagovarja, čemu ni preskrbel stopnic. In tej komisiji je priznal arhitekt, da sploh ni arhitekt, da je bil prej krojač za dame, ker pa ni imel mnogo posla, je presedlal in si rajši izbral poklic arhitekta.

Plesišča na Japonskem

Policija v jap. glav. mestu Tokio-u namerava zapreti zadnja javna plesišča, ki so nastala na mestnih tleh v teku štirih let po zadnjem velikem potresu. V Osaki in Kobe-ju so vsa plesišča že en mesec sem uradno zaprta. Mladi Japonci so izborni plesalci, toda oblasti ne dovoljujejo, da bi prihajala oba spola pri godbi skupaj. Pri vhodih na plesišča sede policijski uradniki in si zapisujejo imena vseh, ki prihajajo na plesišče. Plesišče samo je pod stalnim nadzorstvom, ker gledajo policisti ves čas skozi posebne luknjice v zidovih na plesoče pare. To stalno policijsko nadzorstvo je pa dovedlo do tega, da so imela plesišča vedno manj obiskovalcev, dokler se ni večina njih zaprla radi slabega obiska.

Radi lahkomiselnosti v smrt

Iz Miskolcza se poroča o nenavadni avtomobilski nesreči. Neka družba, že precej vinjena, se je hotela peljati v Szabo. V avtomobilu se je popivanje nadaljevalo. Eden izmed pijancev je zagnal prazno steklenico svojemu tovarišu, ki je sedel pred njim v avtomobilu, toda ni zadel njega pač pa šoferja. Radi udarca je krmitelj izgubil zavest, avtomobil je treščil ob telegrafski drog in vsi so padli iz avtomobila. Šofer in trije iz družbe so se ubili, drugi so se pa težko ranili.

Človeška usoda

Mlad, velik mož, star kakih osem in dvajset let, ki se imenuje William S. Church de Witte, je sedaj uslužben kot natakar v hotelu Astoria v New-Yorku. Prej je bil pomožni delavec v kuhinji istega hotela. Bil je vsem popolnoma nepoznan, čeprav je bil že pred šestimi meseci vstopil v kuhinjo. Pred nekaj dnevi je pa spoznal neki gost v njem vnuka grofa Sergija Witteja, ruskega ministrskega predsednika pod zadnjim carjem. Ko ga je gost nagovoril z grofom, je ta izjavil, da je s svojo usodo popolnoma zadovovlen. Sedaj lahko zasluži v nekaj dneh pet funtov, medtem ko mu je šlo s pisateljevanjem, s čimer se je prej bavil, precej slabo.

Knez izpuščen iz ječe

Knez Edmund Schwarzenberg je bil v soboto zvečer aretiran v nekem elegantnem praškem hotelu in sicer radi sleparij. V sredo so ga pa oblasti izpustile iz ječe, ker je njegova družina zagotovila, da plača vso skodo. Rodbina knezov Schwarzenberg je ena izmed najvišjih plemeniških rodbin na Češkem.

Od krošnjarja do milijonarja

Leta 1881. je prišel Silvester Poli v Zedinjene države Severne Amerike iz svojega rojstnega kraja Lucca. V prvem času se je preživljal s tem, da je krošnjaril s slaščicami in svečami. Ker je bil priden, varčen in podjeten, si je z vsakim letom izboljšal položaj. Slednjič je postal graditelj gledališč. Te dneve je prodal amerikanskemu sindikatu vsa gledališča, ki jih je bil sam zgradil in ki so bila njegova lastnina za trideset milijonov dolarjev.

Narod Samojedov

V Moskvo se je vrnil odelek ruskega rdečega križa, ki je bil dve leti v pokrajinah ob Severnem morju, kjer je proučeval higijenične in zdravstvene razmere pri Samojedih. 1300 vrst dolgo pot so prevozili na saneh, ki so jih vlekli severni jeleni, preden so prišli do prvih nomadov. Sanitejci so izjavili, da pri Samojedih ni ne jetike ne spolnih bolezni, to pa radi tega, ker so Samojedi popolnoma odrezani od ostalega sveta in ker žive v čistem severnem zraku. Ako bi bile higijenične razmere boljše, bi se omejile zdatno še one bolezni, na katerih sedaj bolehajo. Odrasli Somojedi so vsi nepismeni. V zadnjem času so se pa ustanovile nekatere šole na južni strani tundre, velikega sibirskega gozda, katere obiskuje mlajši rod.

Popravek.

V včerajšnji osmrtnici sta pomotoma izostali besedi: brat in sestra, ki tudi žalujeta za pok. Marijo Sluga.

MALI OGLASI

BERLITZ-SCHOOL Via Fabio Filzi 23, pouk in prevodi v vseh jezikih. 1441

PISALNI stroji, majhni in veliki, kontrolne blagajne, več vrst, po nizkih cenah prodaja Müller, Trst, Ireneo 6, telefon 997. 1479

PRODA SE po zelo ugodni ceni radi družinskih razmer na sedežu okrajne sodnije na deželi na najlepšem prostoru gostilna z opravo in vrtom. Informacije v pisarni odvetnikov dr. Ferfolje in dr. Sedmaka, Fabio Filzi 17. 1486

LIKVIDIRAMO veliko partijo loncev po L 1.50 na izbero. Trst, Piazza Oberdan št. 1.

ZLATARNA Alberi Povh
Trst, Via Mazzini 46
Kupuje zlato, srebro in krone. Popravlja in prodaja zlatenino. — Cene zmerne.

NA OBROKE
Obleke, paletots, dežni plašči, tkanine, perila, platno, dežniki, gilets, volneni pulover, blago velour i. t. d.
Znižane cene! Pogoji ugodni!
Via Roma 3, III. nadstropje

Tržaška posojilnica in hranilnica
registr. zadruga z omej. poroštvom
uraduje v svoji lastni hiši
ulica Torre bianca 19, I. n.
Sprejema navadne hranilne vloge na knjižice, vloge na tekoči račun in vloge za čekovni promet, ter jih obrestuje
po 4%
večje in stalne vloge po dogovoru.
Sprejema „Dinarje" na tek. račun in jih obrestuje po dogovoru.
Davek od vlog plačuje zavod sam.
Daje posojila na vknjižbe, menice, zastave in osebne kredite.
— Obrestna mera po dogovoru. —
Na razpolago varnostne celice (safe)
Uradne ure za stranke od 8.30 do 13 in od 16 do 18.
Ob nedeljah je urad zaprt.
Štev. telef. 25-67.
Najstarejši slov. denarni zavod

Tiskarna Edinost v Trstu
Izvršuje vsa tiskarska dela v najmodernejem stilu kakor tudi v večbarvnem tisku. Razpolaga z najmodernejimi stroji, črkami, Lynotype, stereotypijo ter rotacijskim strojem. Vsa naročila se izvršujejo točno in po zmernih cenah.
Ul. S. Francesco d'Assisi 20

PODLISTEK

Črni lovec

Zgodovinski roman iz kanadske prošlosti (35)

Spisal James Oliver Curwood
Prevel France Magajna.

«Povedati hočem, če boste poslušali.»

«Bom,» je dejala Anica.

«In mi boste odpustili, če vas užalostim in verjeli v mojo iskrenost?»

Bigot ni čakal odgovora, ker je spoznal, da bi mu ga ne mogla dati z lahkoto.

«Zvesti ste in iskreni, Ana! Verujem v Vas skoro tako neomajano kakor v našo ljubo mater v samostanu Učlovečenja. Kakor se je ona ločila od vsega, kar ji je svet nudil dobrega in lepega, da bo tem bolj vredna svojega vzvišenega poklica, tako vem, da bi se tudi Vi žrtvovali Bogu in domovini, če bi bilo treba. Zaradi tega in zaradi Vaše bistrovidnosti, s katero boste sprejeli moje besede, hočem govoriti z Vami o Davidu in o nevarnosti, ki mu preti.»

«Nevarnosti, ki mu preti!» je vzkliknila Anica in čutila, kako so ji mehke Bigotove besede pognale mraz po vsem telesu. «On je v nevarnosti...»

«Da,» ji je segel v besede Bigot in zrl naravnost predse. «Toda ne zaradi samega sebe, zato ne bodite v strahu. On je še zelo mlad in dovzeten ter je lahka žrtev pretkanemu sleparju. Slutim, da so bila v njegov izborni mladi um vsejana semena, ki jih želim z Vašo pomočjo odstraniti preden vzkalijo. Mislim na mračen in nepošten vpliv človeka, ki mu pravite Črni lovec. Temu človeku, rojenemu in vzgojenemu med našimi sovražniki, potepuškemu obmejnemu romarju, kar je brez dvoma, ne zaupam. V teh urah, ko skrivnostno in nepojasnjeno izdajstvo požira dušo in čast Nove Francije, imam misli polne slutenj. Jaz sumim Črnega lovca.»

«Monsieur!»

«Prosil sem Vas odpuščanja, Ana, za svojo bolestno odkritosrčnost napram Vam. Toda za Davida se gre in svojih sumov nisem bil izustil še nikomur, razen Vam. Moje prepričanje je, da Črni lovec ni toliko izdajalec temveč vohun, čigar zlobne pretkanosti ne moremo še razkrinkati. Jaz vem, da ga imate radi zavoljo Davida, ampak...»

«Jaz... jaz...» je vzklikala Anica in ni mogla nadaljevati.

Bigotovi prsti so zopet stisnili njeno roko.

«David ni samo mlad nego je tudi Anglež.» Njegov glas je bil ljubeč v svoji nežnosti celo tedaj, ko je črni hudič v njem izumljal svoja zvita natolcevanja. «Kakor se mladiko vpogne, tako raste pozneje kot drevo in mi ne smemo dovoliti, da bi ta sleparski vsiljivec vpognil našega Davida.»

«Sveta Mati Božja,» je šepetala Anica skoro sama sebi. «Vi bi hoteli osumiti...»

«Ne, ne — ne Davida!» je vzkliknil Bigot. «Prepričan sem, da je njegovo srce tako čisto sleparije in prevare kot moje lastno in ravno zato, ker imam toliko vero vanj in v njegov pogum, ga ljubim. Toda, Ana, poglejte! ob naši stezi tu je grm strupenega bršljana. Tudi tako čiste in brezmadežne roke kot so Vaše naj se ga dotaknejo in na njih bo ostalo znamenje zastrupljenja. Na tak način se bojim, da bi strup take duše kot je duša Črnega lovca, učinkoval na vernost, zaupanje in ljubezen mladeniča.»

Ozrl se je navzdol in opazil, da je kri zginila iz Aničinih lic. Z eno tistih svojih naglih izprememb, ki so ga napravljale za najnevarnejšega moža v Novi Franciji, se je v svojem zmagoslavju rahlo zasmejal. «Oplašil sem Vas, mala gospa, in srčno mi je žal! Kruto je bilo od mene, da sem izustil takšne misli. Kajti, če boste Vi ob njegovi strani in bo François Bigot njegov prijatelj, ne bo moglo škoditi Davidu tudi tisoč Črnih lovcev. Ali mi odpuščate?»

«Dvom je dodan dvomu,» je rekla Anica in pri vsej svoji zvitosti ni mogel Bigot povsem razumeti, kaj je hotela reči s temi besedami.

Pozneje pa, ko je zapustil Anico in se pogovarjal sam z Vaudreuilom, je rekel: «Past je zdaj popolnoma nastavljena. Vaudreuil, ko bi Vi dodali svoji lokavosti nekoliko romantike, bi bili nepremagljiv ljubimec!»

Celo Bigot sam bi ne mogel domnevati, kako globoko kali so pognale njegove judežovsko izdajalske besede v Aničinem mišljenju. Vsa v skrbeh in preplašena je zbežala v svojo sobo. Strah pred Črnim lovcem jo je tesneje objemal nego doslej.